

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 35/2021

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' (δδ) ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 26^η Μαΐου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι ένα (2021), ημέρα Τετάρτη, και ώρα 09.30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** (εφεξής και Αρχή) σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

1. **Προεδρεύων:** **Αδάμ Καραγλάνης**, Αντιπρόεδρος
2. **Μέλη:** **Δημήτριος Σταθακόπουλος** (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Ερωφίλη Χριστοβασίλη (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Γραμματέας: Αικατερίνη Αλτιπαρμάκη, Δ.Ε. Διοικητικών Γραμματέων

Εισηγήτρια: Ηλιάνα Κανταρτζή, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν, όλοι μέσω τηλεδιάσκεψης, η εισηγήτρια, Ηλιάνα Κανταρτζή, η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μαρία Παναγοηλιοπούλου, καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μαριλένα Σιδέρη, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των μελών της Αρχής και τη λήψη της απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011 για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης μελέτης με τίτλο: «*Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δημοτικών Ενοτήτων Μενελαΐδας του Δήμου Σοφάδων*» εκτιμώμενης αξίας 440.026,66€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016.

1. Με το με α.π. ΥΠΕΝ/ΓΓΧΣΑΠ/30593/12/31.03.2021 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (α.π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1964/31.03.2021), μετά του συνημμένου σε αυτό φακέλου, όπως συμπληρώθηκε δια του με α.π. ΥΠΕΝ/ΓΡΓΓΧΣΑΠ/37436/1383/27.04.2021 εγγράφου του ιδίου, μετά των συνημμένων σε αυτό στοιχείων και πληροφοριών (α.π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.Σ.Υ. 2513/27.04.2021) καθώς και με το από 25.05.2021 ηλεκτρονικό μήνυμα

(α.π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.Σ.Υ. 3027/25.05.2021), ζητείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (στο εξής «ΥΠΕΝ») η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης μελέτης με τίτλο: «*Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δημοτικών Ενοτήτων Μενελαΐδας του Δήμου Σοφάδων*» εκτιμώμενης αξίας 440.026,66€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016.

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

2. Από τη μελέτη των στοιχείων και εγγράφων του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

2.1 Με την υπ' αριθμ. πρωτ. 6939/20.09.2020 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη (ΑΔΑ:Ψ71Ξ46ΜΣΛΒ-2ΕΑ) κηρύχθηκε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης η Δημοτική Ενότητα Μενελαΐδας του Δήμου Σοφάδων, της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας, της Περιφέρειας Θεσσαλίας «για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών που προέκυψαν από έντονα καιρικά φαινόμενα (ισχυρές βροχοπτώσεις, πλημμύρες) που εκδηλώθηκαν στις 18.09.2020 στην παραπάνω περιοχή». Η εν λόγω απόφαση ίσχυε για έξι (6) μήνες, ήτοι έως και τη 18.03.2021.

2.2 Με την υπ. αριθμ. πρωτ. 2113/17.03.2021 (ΑΔΑ: ΩΧΑΑ46ΜΤΛΒ-ΥΑΥ) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη παρατάθηκε η κήρυξη σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης του Δήμου Σοφάδων, της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας, της Περιφέρειας Θεσσαλίας «καθώς εξακολουθούν να ισχύουν οι λόγοι κήρυξης και το έργο της διαχείρισης των συνεπειών που προέκυψαν από έντονα καιρικά φαινόμενα (ισχυρές βροχοπτώσεις, πλημμύρες) που εκδηλώθηκαν στις 21 Μαΐου 2020 όπως και στις 18-09-2020 στην παραπάνω περιοχή», δεν έχει ολοκληρωθεί [...]». Η εν λόγω παράταση κήρυξης ίσχυε για έξι (6) μήνες, ήτοι έως και 20.09.2021. Σχετικά αναφέρεται ότι με το με α.π. ΥΠΕΝ/ΓΡΓΓΧΣΑΠ/37436/1383/27.04.2021 συμπληρωματικά υποβληθέν έγγραφο του φορέα διευκρινίστηκε ότι ο «*Δήμος Σοφάδων κηρύχθηκε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης το πρώτο με την υπ' αρ. 3891/01.06.2020 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, ωστόσο η κήρυξη αυτή δεν περιελάμβανε την Δημοτική Ενότητα Μενελαΐδας, η οποία περιλαμβάνεται στην κήρυξη της απόφασης 6939/20-09-2021 του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη*».

2.3 Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2940/26.03.2021 έγγραφο του Δημάρχου Σοφάδων προς τη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ζητήθηκε από το Υπουργείο να εκκινήσει τη διαδικασία για την εκπόνηση «*Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου*», και ειδικότερα ζητήθηκαν τα εξής: «*Λόγω των καταστροφών που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18^{ης} και 19^{ης} Σεπτεμβρίου 2020, την κήρυξη της περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας και την οριοθέτηση ολόκληρης της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας ως πλημμυρόπληκτη περιοχή με την αριθμ. ΔΑΕΦΚ-ΚΕ/10330/Α325 ΚΥΑ (ΦΕΚ 4431/Β/07-10-2020), παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες για την Εκπόνηση Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου*».

2.4 Με την υπ' αριθμ. πρωτ.: ΥΠΕΝ/ΓΡΓΓΧΣΑΠ/28888/1054 το ΥΠΕΝ αποδέχθηκε το αίτημα του Δήμου Σοφάδων για την εκκίνηση της διαδικασίας εκπόνησης του «*Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου*», το οποίο θα χρηματοδοτηθεί από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

3. Κατόπιν των ανωτέρω, το ΥΠΕΝ με το α.π. ΥΠΕΝ/ΓΓΧΣΑΠ/30593/12/31.03.2021 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (α.π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.Σ.Υ. 1964/31.03.2021), μετά του συνημμένου σε αυτό φακέλου, όπως συμπληρώθηκε δια του με α.π. ΥΠΕΝ/ΓΡΓΓΧΣΑΠ/37436/1383/27.04.2021 εγγράφου του ιδίου, μετά των συνημμένων σε αυτό στοιχείων και πληροφοριών (α.π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.Σ.Υ. 2513/27.04.2021) καθώς και με το από 25.05.2021 ηλεκτρονικό μήνυμα (α.π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.Σ.Υ.3027/25.05.2021), ζητά την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.Σ.Υ. σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, προκειμένου να προσφύγει στη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης

για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης μελέτης με τίτλο: «Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δημοτικών Ενοτήτων Μενελαΐδας του Δήμου Σοφάδων» εκτιμώμενης αξίας 440.026,66€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016.

Με το εξεταζόμενο αίτημά της, η αναθέτουσα αρχή προβάλλει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«1. Η Δημοτική Ενότητα Μενελαΐδας του Δήμου Σοφάδων εντάσσεται η λίμνη Σμοκόβου, η οποία αποτελεί τεχνητή λίμνη. Σύμφωνα με την Έγκριση Αναθεώρησης του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Θεσσαλίας και την Περιβαλλοντική Έγκριση αυτού (ΦΕΚ 269/ΑΑΠ/2018) η λίμνη αποτελεί μαζί με την ευρύτερη περιοχή πόρο φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Η ευρύτερη περιοχή της λίμνης αποτελεί αναπτυξιακό πόλο ήπιων μορφών τουρισμού, γεγονός το οποίο συνδυαστικά με την ολοκλήρωση του Ε65 αναμένεται να ασκήσουν περαιτέρω πιέσεις στην ευρύτερη περιοχή. Επιπλέον, ο ορεινός χαρακτήρας της περιοχής συνδυαστικά με την απουσία οργάνωσης των χρήσεων γης μπορεί να ασκήσει πιέσεις στους πεδινούς οικισμούς σε περιπτώσεις έκτακτων καιρικών φαινομένων. Με βάση τον Ν. 4447/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΕΠΣ) έχουν θεσπιστεί για τη χωρική οργάνωση και ανάπτυξη περιοχών για τις οποίες απαιτείται ειδική ρύθμιση των χρήσεων γης και των λοιπών όρων ανάπτυξής τους για περιβαλλοντική προστασία ή/και αντιμετώπιση των συνεπειών από φυσικές καταστροφές. Στην περίπτωση της Δημοτικής Ενότητας Μενελαΐδας συντρέχουν, όπως προαναφέρθηκε και οι δυο λόγοι.

2. Στην περίπτωση της Δημοτικής Ενότητας Μενελαΐδας από τον Σεπτέμβριο του 2020 και έως 18-03-2021 το σύνολο του Δήμου Σοφάδων έχει κηρυχθεί, με την υπ. αριθμ. 6939/20-09-2020 (ΑΔΑ: Ψ71Ξ46ΜΤΛΒ-2ΕΑ) απόφαση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων. Στη συνέχεια, με την υπ. αριθμ. 2113/17-03-2021 (ΑΔΑ: ΩΧΑΑ46ΜΤΛΒ-Υ4Υ) απόφαση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, δόθηκε παράταση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

3. Με την υπ αρ. πρωτ.: ΥΠΕΝ/ΓΡΓΧΣΑΠ/28888/1054 αποδεχθήκαμε το αίτημα του Δήμου Σοφάδων για την εκκίνηση της διαδικασίας εκπόνησης του «Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου» από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, που χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

4. Στην περιοχή της Δ.Ε. Μενελαΐδας εντοπίζονται φυσικοί και πολιτιστικοί πόροι περιφερειακής σημασίας, οι οποίοι χρήζουν ιδιαίτερης περιβαλλοντικής προστασίας. Σκοπός του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου αποτελεί ο καθορισμός των χρήσεων γης, ώστε να αποφευχθούν μελλοντικές πιέσεις στο περιβάλλον και την ευρύτερη περιοχή και να αποτραπούν μελλοντικά φαινόμενα αντίστοιχα των πλημμυρικών συμβάντων του Σεπτεμβρίου του 2020.

5. Επιπρόσθετα, το Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο για τη Δημοτική Ενότητα Μενελαΐδας του Δήμου Σοφάδων, πρέπει να ανατεθεί και να ολοκληρωθεί το αργότερο έως 6 μήνες από την συμβασιοποίηση. Στο Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο, πρέπει να γίνει ολοκληρωμένος σχεδιασμός και να συγχρονιστούν τα μέτρα για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων, έτσι ώστε να αντιμετωπιστούν οι πιέσεις και απειλές για την βιοποικιλότητα.. Ειδικότερα στο πλαίσιο του ΕΠΣ πρέπει να γίνει:

- καθορισμός χρήσεων γης, όρων δόμησης και ειδικών όρων που θα διασφαλίζει τη βιώσιμη ανάπτυξης της περιοχής και θα λαμβάνει υπόψη βασικές αρχές και παραμέτρους όσον αφορά στην κλιματική αλλαγή
- σχεδιασμός δράσεων και υποδομών για την κοινωνική προστασία και συνοχή
- σχεδιασμός και εφαρμογή ολοκληρωμένων λύσεων στη διαχείριση των υποδομών και των φυσικών πόρων, στη λογική της κυκλικής οικονομίας
- ενθάρρυνση οικονομικών δραστηριοτήτων συμβατών με το προστατευόμενο περιβάλλον

- διατήρηση και ανάδειξη της εικόνας και του τοπίου των οικισμών,
- σχεδιασμός έργων και δράσεων για την άμυνα από φυσικές καταστροφές

6. Σε αυτό το πλαίσιο, ο καθορισμός χρήσεων γης, όρων δόμησης και ειδικών όρων που θα γίνει μέσω του ΕΠΣ πρέπει να διασφαλίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής, να λαμβάνει υπόψη βασικές αρχές και παραμέτρους όσον αφορά στην κλιματική αλλαγή και να συνάδει με το χαρακτήρα του Δήμου ως προς την προστασία του περιβάλλοντος. Ως άμεσες προτεραιότητες πρέπει να τεθούν η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και μεταβλητότητας, η ανάπτυξη ήπιου ποιοτικού τουρισμού, η διατήρηση και ανάδειξη της εικόνας και του τοπίου των οικισμών και της περιβάλλουσας περιοχής τους, η άμυνα από φυσικές καταστροφές, η αποκατάσταση της βιοποικιλότητας, η αποφυγή της υπερ-εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων, η αντιμετώπιση της ρύπανσης και η διαχείριση των αποβλήτων εντασσόμενη στη λογική της κυκλικής οικονομίας.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το αίτημα του ΥΠΕΝ η προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης θα διενεργηθεί «με δεδομένη την αναγκαιότητα επίσπευσης της ανάθεσης και ολοκλήρωσης της μελέτης «Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου της Δημοτικής Ενότητας Μενελαΐδας του Δήμου Σοφάδων [...] με τρεις προσφορές από Χωροτάκτες – Πολεοδόμους, κατόχους πτυχίων Γ Τάξης (κατηγορίες 01 & 02) που θα αναλάβουν την εκπόνηση της κύριας Μελέτης του ΕΠΣ και την υποχρέωση κάλυψης των αμοιβών για τις απαιτούμενες ειδικότητες, που στην περίπτωση της Δημοτικής Ενότητας Μενελαΐδας είναι: α) Γεωλογικά για την εκπόνηση της Μελέτης Γεωλογικής Καταλληλότητας, β) Περιβαλλοντικά για την εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και γ) Υδραυλικά – Τοπογραφικά για την εκπόνηση της Μελέτης Οριοθέτησης Ρεμάτων (εφόσον απαιτηθεί)».

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

4. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν.4013/2011, όπως ισχύει, ορίζει τα ακόλουθα: «2. Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [...] γ) [...] Ειδικότερα: δδ) Οι αποφάσεις των αναθέτουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα «προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών» από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη τη Αρχής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ιδίως λόγω της πολυπλοκότητας της υπό ανάθεση σύμβασης, η Αρχή δύναται με απόφαση της, η οποία κοινοποιείται στην αιτούσα αναθέτουσα αρχή, να παρατείνει άπαξ την ως άνω προθεσμία για δεκαπέντε (15) επιπλέον «εργασίμες» ημέρες. [...]».

5. Στις διατάξεις του άρθρου 2 («Ορισμοί (άρθρο 2 και άρθρο 33 παρ. 1 εδάφιο β' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)» του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (ΦΕΚ Α' 147/8.8.2016) προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: 1) α) ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς

δημοσίου δικαίου και οι αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του άρθρου 223 [...] 5) ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, [...] 9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην περίπτωση 6.

(α) ως «δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» νοούνται αυτές με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια των στοιχείων α' και β', αντίστοιχα, της περίπτωσης 6 της παραγράφου 3, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ', όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής, [...].

6. Η διάταξη του άρθρου 5 («Κατώτατα όρια (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170)») του ιδίου ως άνω νόμου ορίζει ότι: «Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: (...) β) 135.000€ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Αν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α' προϊόντα, γ) 209.000€ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α', [...].»

Ακολούθως, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/1828 της Επιτροπής της 30ής Οκτωβρίου 2019, τα κατώτατα όρια εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ από 1/1/2020 διαμορφώθηκαν ως εξής: «1) Το άρθρο 4 τροποποιείται ως εξής: α) στο στοιχείο α), το ποσό «5 548 000 EUR» αντικαθίσταται από το ποσό «5 350 000 EUR», β) στο στοιχείο β), το ποσό «144 000 EUR» αντικαθίσταται από το ποσό «139 000 EUR», γ) στο στοιχείο γ), το ποσό «221 000 EUR» αντικαθίσταται από το ποσό «214 000 EUR».

7. Στις διατάξεις των παρ. 1, 3 και 4 του άρθρου 6 («Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)») του ιδίου ως άνω νόμου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαιρέσεως ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. [...] 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. 4. Η εκτιμώμενη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή, στις περιπτώσεις όπου δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού, τη στιγμή που η αναθέτουσα αρχή εκκινεί τη διαδικασία σύναψης σύμβασης, για παράδειγμα ερχόμενη σε επαφή με οικονομικούς φορείς για τους σκοπούς της σύναψης της σύμβασης, όπου ενδείκνυται κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 61. [...].»

8. Στο άρθρο 32 («Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση (άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)») παρ. 2 περ. γ' του ίδιου ως άνω νόμου ορίζεται ότι: «2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

9. Τα οριζόμενα στον ν. 4782/2021 (Α' 36/2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» και ιδίως το άρθρο 142 «Έναρξη ισχύος Μέρους Α'», σύμφωνα με το οποίο :

«1. Η ισχύς των διατάξεων:

α) του άρθρου 4, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016,

β) των άρθρων 10, 20 παρ. 4, 34 κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, 55, 57, 58, 59, 60, 63, 64, 66 έως 79, 82 έως 86, 89 έως 93, 95 έως 98, 100, 131, 134 και 138,

γ) του άρθρου 108, κατά το μέρος που τροποποιεί την περ. α' της παρ. 11 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016,

δ) του άρθρου 109, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 7 του άρθρου 258 του ν. 4412/2016, αρχίζει από την 1η.9.2021.

2. Η ισχύς των άρθρων 3, 6 κατά το μέρος που τροποποιεί τις παρ. 1 και 5 του άρθρου 38 του ν. 4412/2016, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 42, 49, 62, 65, 80, 81, 87, 88, 94, 99, 101, 108, εκτός της περ. α' της παρ. 11, 121 και 127 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η ισχύς των υπολοίπων άρθρων του παρόντος αρχίζει από την 1η.6.2021, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.»

10. Τα οριζόμενα στο άρθρο 8 του ν. 4447/2016 (Α' 241/2016)

"Άρθρο 8"

Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια

" 1. α. Για τη χωρική οργάνωση και ανάπτυξη περιοχών ανεξαρτήτως διοικητικών ορίων, που μπορεί να λειτουργήσουν ως υποδοχείς σχεδίων, έργων και προγραμμάτων υπερτοπικής κλίμακας ή στρατηγικής σημασίας, για τις οποίες απαιτείται ειδική ρύθμιση των χρήσεων γης και των λοιπών όρων ανάπτυξής τους καταρτίζονται Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (Ε.Π.Σ.). Ε.Π.Σ. μπορεί να καταρτιστούν και: (α) για προγράμματα αστικής ανάπλασης ή περιβαλλοντικής προστασίας ή αντιμετώπισης των συνεπειών από φυσικές καταστροφές, (β) για περιοχές παρεμβάσεων στο πλαίσιο προγραμμάτων συγχρημα-τοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) όπως οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις και (γ) σε περίπτωση ανάγκης ταχείας ολοκλήρωσης του πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου από την πολιτεία, λόγω κρίσιμων χωρικών προβλημάτων που επιβάλλουν την άμεση αντιμετώπιση ή την αποτροπή δημιουργίας τετελεσμένων καταστάσεων που οφείλονται σε έλλειψη ή ανεπάρκεια πολεοδομικού σχεδιασμού.

Η περιοχή για την οποία καταρτίζεται ένα Ε.Π.Σ. ονομάζεται περιοχή επέμβασης. Το σύνολο της δημοτικής ενότητας που περιλαμβάνει την περιοχή επέμβασης αποτελεί την ευρύτερη περιοχή του Ε.Π.Σ.. Αν η περιοχή επέμβασης εμπίπτει στα διοικητικά όρια περισσότερων δημοτικών ενοτήτων, το σύνολο των δημοτικών ενοτήτων αποτελεί την ευρύτερη περιοχή του Ε.Π.Σ.. Εάν τα όρια της περιοχής επέμβασης ταυτίζονται με τα

διοικητικά όρια μιας δημοτικής ενότητας, η συνολική έκταση του οικείου δήμου αποτελεί την ευρύτερη περιοχή της παρούσας.

Η περιοχή που περιβάλλει την περιοχή επέμβασης και βρίσκεται σε άμεση συσχέτιση με αυτήν λόγω της αλληλεπίδρασης των πολεοδομικών και λοιπών λειτουργιών της, ονομάζεται ζώνη άμεσης επιρροής.

β. Τα Ε.Π.Σ. αποτελούν σύνολα κειμένων, χαρτών και διαγραμμάτων με τα οποία καθορίζονται το πρότυπο χωρικής οργάνωσης και ανάπτυξης και τα βασικά προγραμματικά μεγέθη, όρια πολεοδομικών ενοτήτων και οικισμών, οι χρήσεις γης, οι όροι και περιορισμοί δόμησης, οι σημαντικές πολεοδομικές παρεμβάσεις, ζώνες ειδικών πολεοδομικών κινήτρων, το οδικό δίκτυο, τα λοιπά μεταφορικά, τεχνικά και περιβαλλοντικά δίκτυα και υποδομές, τα μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, μέτρα υποστηρικτικά της αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών και διαχείρισης συνεπειών φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών, καθώς και κάθε άλλο μέτρο, όρος ή περιορισμός που απαιτείται, ώστε να καταστεί η περιοχή επέμβασης κατάλληλη είτε για τη δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων δραστηριοτήτων είτε για την πραγματοποίηση των προγραμμάτων και παρεμβάσεων της παρ. 1. Αν η περιοχή μελέτης του Ε.Π.Σ. περιλαμβάνει ολόκληρες δημοτικές ενότητες, μπορεί επίσης να καθορίζονται σε αυτές Ζώνες Υποδοχής Συντελεστή Δόμησης (Ζ.Υ.Σ.).

γ. Τα Ε.Π.Σ. εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις των Περιφερειακών και των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων και περιέχουν τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την επίτευξη των σκοπών τους, εντός της περιοχής επέμβασης. Εκτός της περιοχής επέμβασης είναι κατ' εξαίρεση επιτρεπτό τα Ε.Π.Σ. να προσδιορίζουν υποδομές, μέτρα και όρους που είναι αναγκαίοι για την οργανική ενσωμάτωση της περιοχής επέμβασης στην ευρύτερη περιοχή που την περιβάλλει.

δ. Τα Ε.Π.Σ. εντάσσονται στο ίδιο επίπεδο σχεδιασμού με τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΤΠΣ) και μπορούν να περιλαμβάνουν ρυθμίσεις για όλα τα θέματα που ρυθμίζονται από ΤΠΣ και να τροποποιούν τις ρυθμίσεις των εγκεκριμένων ΤΠΣ.

ε. Πριν από την έγκριση ενός Ε.Π.Σ., με σκοπό να κριθεί η καταρχήν δυνατότητα χωροθέτησής του, είναι δυνατόν να προηγηθεί η εξής διαδικασία προέγκρισης: μετά από υποβολή αίτησης προέγκρισης από τον φορέα υλοποίησης του Ε.Π.Σ., χορηγείται σχετική προέγκριση με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας και σύμφωνη γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου εκδίδεται εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την έκδοση της γνώμης του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων.

Η αίτηση συνοδεύεται από τεχνική έκθεση που περιλαμβάνει την πρόταση χωρικού προσορισμού της περιοχής επέμβασης, τις κατευθύνσεις του ισχύοντος χωροταξικού σχεδιασμού, τις υφιστάμενες, θεσμικές και πραγματικές, χρήσεις γης και τους όρους και περιορισμούς δόμησης στην περιοχή επέμβασης και στη ζώνη άμεσης επιρροής, τα βασικά μεταφορικά και τεχνικά δίκτυα και περιβαλλοντικές υποδομές, τους κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους, και γενικά κάθε πληροφορία που είναι αναγκαία για την τεκμηρίωση της συγκεκριμένης πρότασης χωρικής ανάπτυξης και σχετικούς χάρτες - υφιστάμενη κατάσταση και πρόταση - κλίμακας 1:5000.

Η απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων αφορά στην αναγκαιότητα του προτεινόμενου χωρικού προσορισμού ενόψει του ειδικού χαρακτήρα της επιδιωκόμενης ανάπτυξης και της κάλυψης αναγκών παραγωγικής ή επιχειρηματικής ανάπτυξης και ανασυγκρότησης εντός της περιοχής επέμβασης, αφού λάβει υπόψη τους στόχους του Ε.Π.Σ. και την εξασφάλιση της μη ανατροπής της πολεοδομικής και χωροταξικής λειτουργίας της ευρύτερης περιοχής του Ε.Π.Σ.. Όταν με την προέγκριση προτείνονται ζώνες χρήσεων γης, σε κάθε ζώνη επιτρέπεται καταρχήν να προτείνεται μόνο μια γενική χρήση. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατόν να προτείνονται περισσότερες της μιας γενικές χρήσεις γης στην ίδια ζώνη. Η απόφαση προέγκρισης κρίνει αποκλειστικά την καταρχήν δυνατότητα χωρο-θέτησης του Ε.Π.Σ. και δεν εξετάζει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, οι οποίες κρίνονται στο στάδιο της οριστικής έγκρισης αυτού.

Το Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, στο πλαίσιο της διαδικασίας προέγκρισης, συνεδριάζει έξι (6) τουλάχιστον φορές ετησίως σε τακτική συνεδρίαση, με αποκλειστικό σκοπό τη γνωμοδότηση επί αιτήσεων προέγκρισης και όσες φορές απαιτείται εκτάκτως, ώστε να διασφαλισθεί ότι η διαδικασία αίτησης προέγκρισης περατούται υποχρεωτικά εντός έξι (6) μηνών από την υποβολή της.

2.α. Για τα Ε.Π.Σ. εφαρμόζονται, κατά περίπτωση, οι περ. α` έως δ` της παρ. 3 του άρθρου 7, σε συνάρτηση με τους επιδιωκόμενους κάθε φορά στόχους. Καταγράφονται αναλυτικά τα προς ρύθμιση στοιχεία, προκειμένου να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι στόχοι στο πλαίσιο της πρότασης χωρικού προορισμού του συγκεκριμένου Ε.Π.Σ..

β. Για τα Ε.Π.Σ. εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 4, 5, 7, και 8 του άρθρου 7, λαμβανομένων υπόψη του χαρακτήρα της περιοχής επέμβασης και της/των δημοτικών ενοτήτων στις οποίες αυτή εντάσσεται και των στόχων των Ε.Π.Σ..

3. α. Η κίνηση της διαδικασίας για τη σύνταξη Ε.Π.Σ. γίνεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή από τον οικείο Δήμο ή την οικεία Περιφέρεια ή από τον φορέα υλοποίησης του σχεδίου, έργου ή προγράμματος. Τα Ε.Π.Σ. υπόκεινται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης.

β. Η έγκριση των Ε.Π.Σ. γίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Για τις μητροπολιτικές περιοχές της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, αρμόδιο όργανο για τη γνώμη του προηγούμενου εδαφίου είναι το Συμβούλιο Μητροπολιτικού Σχεδιασμού. Η αρμόδια υπηρεσία και τα αρμόδια Συμβούλια ελέγχουν και την εναρμόνιση του περιεχομένου των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων με τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, καθώς και τη συμβατότητα με αντίστοιχα σχέδια (Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια, Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων, ΤΠΣ, Ε.Π.Σ.) στην ίδια και σε όμορες δημοτικές ενότητες.

Με το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα εγκρίνονται επίσης οι κατευθύνσεις, οι όροι και τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, τα οποία πρέπει να τηρούνται κατά την εξειδίκευση και υλοποίηση των Ε.Π.Σ., σύμφωνα με τη σχετική Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

γ. Με το προεδρικό διάταγμα έγκρισης των Ε.Π.Σ. μπορεί να εγκρίνεται και το Ρυμοτομικό Σχέδιο εφαρμογής, όπου αυτό απαιτείται.

Αν ο φορέας κίνησης της διαδικασίας του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου είναι κύριος της προς πολεοδόμηση έκτασης, η διαδικασία δημοσιότητας της περ. β` της παρ. 4 του άρθρου 10 παραλείπεται.

4. Η οικεία Περιφέρεια παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των ρυθμίσεων των Ε.Π.Σ..

Για τον σκοπό αυτόν, μπορεί να συντάσσει, μετά από την παρέλευση πενταετίας τουλάχιστον, εκθέσεις αξιολόγησης, με τις οποίες αποτιμάται ο τρόπος εφαρμογής των κατευθύνσεων και ρυθμίσεων των ανωτέρω σχεδίων, καταγράφονται αστοχίες, αδυναμίες και προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά την εφαρμογή τους και διατυπώνονται προτάσεις αντιμετώπισής τους. Με τις εκθέσεις αξιολόγησης καταγράφεται επίσης η αναγκαιότητα προσαρμογής του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου σε νέα δεδομένα, καθώς και σε κατευθύνσεις που προκύπτουν από την έγκριση, αναθεώρηση ή τροποποίηση Ειδικών και Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων. Οι ανωτέρω εκθέσεις κοινοποιούνται στον οικείο δήμο, στην οικεία αποκεντρωμένη διοίκηση και στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και στον φορέα του Ε.Π.Σ., προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη σε σχετικές ενέργειες και δράσεις που άπτονται των σχετικών αρμοδιοτήτων τους. Αντίστοιχες εκθέσεις μπορεί να συντάσσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που κοινοποιούνται στον οικείο δήμο, στην οικεία Περιφέρεια, στην οικεία αποκεντρωμένη διοίκηση και στον φορέα του Ε.Π.Σ..

5. α. Δεν επιτρέπεται η αναθεώρηση των Ε.Π.Σ. ή η τροποποίησή τους με ΤΠΣ προτού παρέλθει πενταετία από την έγκρισή τους. Στο χρονικό αυτό διάστημα είναι δυνατή η τροποποίησή τους προκειμένου να:

αα) αντιμετωπισθούν ζητήματα που ανακύπτουν από την προώθηση ή εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων διεθνούς, ευρωπαϊκού, διακρατικού, διαπεριφερειακού ή διαδημοτικού χαρακτήρα,
αβ) αντιμετωπισθούν εξαιρετικές πολεοδομικές ανάγκες από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές και κινδύνους,
αγ) αντιμετωπισθούν πρόσθετες ανάγκες σε κοινωνικό εξοπλισμό,
αδ) αντιμετωπισθούν εξαιρετικές και απρόβλεπτες ανάγκες και νέα δεδομένα που αφορούν στην εφαρμογή σχεδίων, έργων και προγραμμάτων ή παρεμβάσεων μεγάλης κλίμακας ή στρατηγικής σημασίας,
αε) προσαρμοσθούν σε νομοθετικές τροποποιήσεις μεταγενέστερες της έγκρισής τους ή σε νέα δεδομένα και κατευθύνσεις χωρικού σχεδιασμού που προκύπτουν από την έγκριση, αναθεώρηση ή τροποποίηση Χωροταξικών Πλαισίων, καθώς και Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων,
αστ) ενσωματωθούν νέα αρχαιολογικά δεδομένα και τυχόν επικαιροποιημένο θεσμικό πλαίσιο προστασίας των υφιστάμενων αρχαιοτήτων και μνημείων.

β. Τα Ε.Π.Σ. μπορούν να αναθεωρούνται σε κάθε περίπτωση μετά από την πάροδο δέκα (10) ετών από την ημερομηνία, κατά την οποία έγινε η ανάθεση της μελέτης, βάσει της οποίας συντάχθηκαν.

γ. Για την αναθεώρηση και τροποποίηση των Ε.Π.Σ. ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 3. Δεν απαιτείται να ακολουθηθεί η διαδικασία της στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, εφόσον οι αλλαγές είναι ήσσονος σημασίας.

6. Οι ρυθμίσεις των Ε.Π.Σ. είναι δεσμευτικές για όλα τα εκπονούμενα ΤΠΣ, καθώς και για κάθε ένταξη των περιοχών που καλύπτονται από Ε.Π.Σ. σε σχέδιο πόλεως. Κατ' εξαίρεση, με τα ΤΠΣ μπορεί να τροποποιούνται όρια και ρυθμίσεις των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων, ύστερα από ειδική αιτιολογία και σύμφωνη γνώμη του φορέα υλοποίησης του σχεδίου, έργου ή προγράμματος.

Στις περιπτώσεις αυτές, το προεδρικό διάταγμα για την έγκριση του ΤΠΣ προτείνεται και από τον καθ' ύλην αρμόδιο για το τροποποιούμενο Ε.Π.Σ. Υπουργό.

7. Ε.Π.Σ., κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, αποτελούν επίσης:

α) οι Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (ΠΟΤΑ) του άρθρου 29 του ν. 2545/1997 (Α' 254), οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ) του άρθρου 24 του ν. 1650/1986 (Α' 160) και τα Τοπικά Ρυμοτομικά Σχέδια του άρθρου 26 του ν. 1337/1983 (Α' 33),

β) οι Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011 (Α' 143),

γ) τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων (ΕΣΧΑΔΑ) του άρθρου 12 του ν. 3986/2011 (Α' 152), τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ) του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 (Α' 204) "και του ν. 4608/2019"

Για τη χωρική οργάνωση των περιοχών των περ. α' και β' εφαρμόζονται οι οικείες για κάθε κατηγορία υποδοχέα διατάξεις, καθώς και η διαδικασία της περ. ε' της παρ. 1. Για τον σχεδιασμό και τη χωρική οργάνωση των περιοχών της περ. γ' εφαρμόζεται αποκλειστικά το οικείο θεσμικό τους πλαίσιο. Στις περιπτώσεις των ανωτέρω υποδοχέων των περ. α', β' και γ' η οριοθέτηση των υδατορεμάτων που εμπίπτουν σε αυτούς, γίνεται με τη διοικητική πράξη έγκρισης εκάστου υποδοχέα, ύστερα από υποβολή φακέλου οριοθέτησης σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4258/2014 (Α' 94)."

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

11. Σε ό,τι αφορά στο εν θέματι αίτημα του ΥΠΕΝ περί παροχής σύμφωνης γνώμης της Αρχής για προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, λεκτέα τα ακόλουθα:

12. Το υπό εξέταση αίτημα αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών και δη δημόσιας σύμβασης εκπόνησης μελέτης και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 2 παράγραφος 1 περίπτωση 9(α) του ίδιου ως άνω νόμου (CPV: 71410000-5: Υπηρεσίες πολεοδομικού σχεδιασμού). Δεδομένου δε ότι η εκτιμώμενη αξία της εξεταζόμενης δημόσιας σύμβασης, ποσού 440.026,66€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, υπερβαίνει το ισχύον χρηματικό όριο του άρθρου 5 περ. β' του ν. 4412/2016 για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών των κεντρικών κυβερνητικών αρχών, όπως η αιτούσα, συντρέχει αρμοδιότητα της Αρχής για εξέταση του αιτήματος για παροχή σύμφωνης γνώμης κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ του ν. 4013/2011.

13. Συναφώς, επισημαίνονται τα εξής:

Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, και βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

14. Εν προκειμένω, το Υπουργείο ρητώς επικαλείται δια του ανωτέρω αναφερθέντος υποβληθέντος εγγράφου του ως νομική βάση του αιτήματός του τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' (κατεπίγον). Δέον, επομένως, όπως διερευνηθεί εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της επικαλούμενης στο αίτημα νομικής βάσης.

15. (α) Ειδικότερα, ως προς την εφαρμογή του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

i) ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες,

ii) ύπαρξη απρόβλεπτης περιστάσεως,

iii) ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και

v) ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

(β) Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου. Γίνεται περαιτέρω δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007 και πλέον άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011).

(γ) Επιπλέον, αντίστοιχη είναι η κρίση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας αυτής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008). Σημειώνεται περαιτέρω η κρίση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι γεγονότα, όπως η προσεχής λήξη ισχύος των συμβάσεων υπηρεσιών, ή η ανάγκη παροχής των σχετικών υπηρεσιών για την εύρυθμη λειτουργία του φορέα δεν μπορούν να χαρακτηριστούν απρόβλεπτες περιστάσεις (βλ. ενδεικτικά ΕΣ Τμ. VI 93/2011, 91/2007, Κλ. Ζ 264/2010, Κλ. ΣΤ 205/2007, Τμ. VI 58/2005, 91/2007, 19/2009).

16. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν δεν πληρούνται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

17. Εν προκειμένω, από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες:

Σύμφωνα με το υποβληθέν σχέδιο απόφασης της αναθέτουσας αρχής η κατεπείγουσα ανάγκη έγκειται στην εκπόνηση μελέτης Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΕΠΣ) για την «πολεοδομική οργάνωση και ανάταξη του πληγέντος φυσικού περιβάλλοντος και την εν γένει προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, που πρέπει να συνδυαστεί με τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων». Περαιτέρω, στο ως άνω σχέδιο η αναθέτουσα επικαλείται τα εξής: «Η πολεοδομική οργάνωση συνίσταται στη ρύθμιση χρήσεων γης, η οποία συνεπάγεται μεταξύ άλλων στον προσδιορισμό ζωνών πλημμύρας και στον καθορισμό περιοχών που μελλοντικά δεν θα επιτρέπεται η πολεοδόμηση. Η εκπόνηση των μελετών παρέχει ταυτοχρόνως τη δυνατότητα της λήψης απόφασης περί αναστολής οικοδομικών αδειών στις περιοχές αυτές προς αποφυγή μη αναστρέψιμης κατάστασης. Η κατεπείγουσα, επομένως, κατάσταση συνίσταται στην αποτροπή της δόμησης άνευ σχεδιασμού ή άνευ επικαιροποιημένου σχεδιασμού λαμβανομένων υπόψη των ζωνών πλημμύρας και ιδίως της μη αναστρέψιμης κατάστασης που θα μπορούσε να οδηγήσει σε αντίστοιχα ή και πιο έντονα πλημμυρικά φαινόμενα στο μέλλον σε περίπτωση

έντονων καιρικών φαινομένων. [...] Το κατεπείγον και απολύτως απαραίτητο της εκπονήσεως του ΕΠΣ Δημοτικής Ενότητας Μενελαΐδας Δήμου Σοφάδων λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για άμεση αποκατάσταση της περιοχής με κύριο άξονα τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ανάσχεση και πρόληψη της κλιματικής αλλαγής».

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την περ. α της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 «Χωρικός σχεδιασμός - Βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 241/2016) προβλέπεται ότι «Για τη χωρική οργάνωση και ανάπτυξη περιοχών ανεξαρτήτως διοικητικών ορίων, που μπορεί να λειτουργήσουν ως υποδοχείς σχεδίων, έργων και προγραμμάτων υπερτοπικής κλίμακας ή στρατηγικής σημασίας, για τις οποίες απαιτείται ειδική ρύθμιση των χρήσεων γης και των λοιπών όρων ανάπτυξής τους καταρτίζονται Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (Ε.Π.Σ.). Ε.Π.Σ. μπορεί να καταρτιστούν και: (α) για προγράμματα αστικής ανάπλασης ή περιβαλλοντικής προστασίας ή αντιμετώπισης των συνεπειών από φυσικές καταστροφές, [...]».

Στο αίτημά της η αναθέτουσα αρχή παραθέτει τα ειδικά χαρακτηριστικά της Δημοτικής Ενότητας Μενελαΐδας Δήμου Σοφάδων, προκειμένου να θεμελιωθεί η ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης εκπόνησης της αιτούμενης μελέτης. Ειδικότερα, η αιτούσα υποστηρίζει, ως προαναφέρθηκε (βλ. ανωτέρω, Ιστορικό παρ. 3) τα εξής: «Η Δημοτική Ενότητα Μενελαΐδας του Δήμου Σοφάδων εντάσσεται η λίμνη Σμοκόβου, η οποία αποτελεί τεχνητή λίμνη. Σύμφωνα με την Έγκριση Αναθεώρησης του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Θεσσαλίας και την Περιβαλλοντική Έγκριση αυτού (ΦΕΚ 269/ΑΑΠ/2018) η λίμνη αποτελεί μαζί με την ευρύτερη περιοχή πόρο φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Η ευρύτερη περιοχή της λίμνης αποτελεί αναπτυξιακό πόλο ήπιων μορφών τουρισμού, γεγονός το οποίο συνδυαστικά με την ολοκλήρωση του Ε65 αναμένεται να ασκήσουν περαιτέρω πιέσεις στην ευρύτερη περιοχή. Επιπλέον, ο ορεινός χαρακτήρας της περιοχής συνδυαστικά με την απουσία οργάνωσης των χρήσεων γης μπορεί να ασκήσει πιέσεις στους πεδινούς οικισμούς σε περιπτώσεις έκτακτων καιρικών φαινομένων. Με βάση τον Ν. 4447/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΕΠΣ) έχουν θεσπιστεί για τη χωρική οργάνωση και ανάπτυξη περιοχών για τις οποίες απαιτείται ειδική ρύθμιση των χρήσεων γης και των λοιπών όρων ανάπτυξής τους για περιβαλλοντική προστασία ή/και αντιμετώπιση των συνεπειών από φυσικές καταστροφές. Στην περίπτωση της Δημοτικής Ενότητας Μενελαΐδας συντρέχουν, όπως προαναφέρθηκε και οι δυο λόγοι. [...]

Στην περιοχή της Δ.Ε. Μενελαΐδας εντοπίζονται φυσικοί και πολιτιστικοί πόροι περιφερειακής σημασίας, οι οποίοι χρήζουν ιδιαίτερης περιβαλλοντικής προστασίας. Σκοπός του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου αποτελεί ο καθορισμός των χρήσεων γης, ώστε να αποφευχθούν μελλοντικές πιέσεις στο περιβάλλον και την ευρύτερη περιοχή και να αποτραπούν μελλοντικά φαινόμενα αντίστοιχα των πλημμυρικών συμβάντων του Σεπτεμβρίου του 2020.

[...] Επιπρόσθετα, το Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο για τη Δημοτική Ενότητα Μενελαΐδας του Δήμου Σοφάδων, πρέπει να ανατεθεί και να ολοκληρωθεί το αργότερο έως 6 μήνες από την συμβασιοποίηση. Στο Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο, πρέπει να γίνει ολοκληρωμένος σχεδιασμός και να συγχρονιστούν τα μέτρα για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων, έτσι ώστε να αντιμετωπιστούν οι πιέσεις και απειλές για την βιοποικιλότητα. Ειδικότερα στο πλαίσιο του ΕΠΣ πρέπει να γίνει:

- καθορισμός χρήσεων γης, όρων δόμησης και ειδικών όρων που θα διασφαλίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής και θα λαμβάνει υπόψη βασικές αρχές και παραμέτρους όσον αφορά στην κλιματική αλλαγή
- σχεδιασμός δράσεων και υποδομών για την κοινωνική προστασία και συνοχή
- σχεδιασμός και εφαρμογή ολοκληρωμένων λύσεων στη διαχείριση των υποδομών και των φυσικών πόρων, στη λογική της κυκλικής οικονομίας
- ενθάρρυνση οικονομικών δραστηριοτήτων συμβατών με το προστατευόμενο περιβάλλον
- διατήρηση και ανάδειξη της εικόνας και του τοπίου των οικισμών,

- *σχεδιασμός έργων και δράσεων για την άμυνα από φυσικές καταστροφές*

[...] Σε αυτό το πλαίσιο, ο καθορισμός χρήσεων γης, όρων δόμησης και ειδικών όρων που θα γίνει μέσω του ΕΠΣ πρέπει να διασφαλίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής, να λαμβάνει υπόψη βασικές αρχές και παραμέτρους όσον αφορά στην κλιματική αλλαγή και να συνάδει με το χαρακτήρα του Δήμου Ως προς την προστασία του περιβάλλοντος.. Ως άμεσες προτεραιότητες πρέπει να τεθούν η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και μεταβλητότητας, η ανάπτυξη ήπιου ποιοτικού τουρισμού, η διατήρηση και ανάδειξη της εικόνας και του τοπίου των οικισμών και της περιβάλλουσας περιοχής τους, η άμυνα από φυσικές καταστροφές, η αποκατάσταση της βιοποικιλότητας, η αποφυγή της υπερ-εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων, η αντιμετώπιση της ρύπανσης και η διαχείριση των αποβλήτων εντασσόμενη στη λογική της κυκλικής οικονομίας.[...]».

Συνοψίζοντας τα ανωτέρω διαλαμβανόμενα προκύπτει ότι κατά την άποψη της αναθέτουσας αρχής η επελθούσα κατεπείγουσα ανάγκη έγκειται στην εκπόνηση μελέτης Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΕΠΣ) με σκοπό α) την πολεοδομική οργάνωση και ανάταξη του πληγέντος φυσικού περιβάλλοντος, β) την εν γένει προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, που πρέπει να συνδυαστεί με τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων και γ) τη δυνατότητα της λήψης απόφασης περί αναστολής οικοδομικών αδειών στις περιοχές αυτές προς αποφυγή μη αναστρέψιμης κατάστασης. Ιδίως δε αναφέρεται ότι: *«[...]Η κατεπείγουσα, επομένως, κατάσταση συνίσταται στην αποτροπή της δόμησης άνευ σχεδιασμού ή άνευ επικαιροποιημένου σχεδιασμού λαμβανομένων υπόψη των ζωνών πλημμύρας και ιδίως της μη αναστρέψιμης κατάστασης που θα μπορούσε να οδηγήσει σε αντίστοιχα ή και πιο έντονα πλημμυρικά φαινόμενα στο μέλλον σε περίπτωση έντονων καιρικών φαινομένων.[...]*».

Ως προς την ως άνω περίπτωση (β), ήτοι την εκπόνηση του ΕΠΣ για την εν γένει προστασία του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής, διαφαίνεται ότι ελλείπει εν προκειμένω ο κατεπείγων χαρακτήρας καθώς αφορά σε μία πάγια και διαρκή ανάγκη προστασίας του συγκεκριμένου φυσικού περιβάλλοντος. Συναφώς, η αναθέτουσα αρχή στο αίτημά της αναφέρει ότι *«στην περιοχή της Δ.Ε. Μενελαΐδας εντοπίζονται φυσικοί και πολιτιστικοί πόροι περιφερειακής σημασίας, οι οποίοι χρήζουν ιδιαίτερης περιβαλλοντικής προστασίας. Σκοπός του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου αποτελεί ο καθορισμός των χρήσεων γης, ώστε να αποφευχθούν μελλοντικές πιέσεις στο περιβάλλον και την ευρύτερη περιοχή και να αποτραπούν μελλοντικά φαινόμενα αντίστοιχα των πλημμυρικών συμβάντων του Σεπτεμβρίου του 2020».*

Ως προς την τελευταία δε περίπτωση (γ), η αναθέτουσα αρχή με το από 25.05.2021 ηλεκτρονικό μήνυμά της (α.π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.Σ.Υ. 3027/25.05.2021) επιχειρεί να παράσχει διευκρινήσεις επικαλούμενη τα εξής: *«Η αναστολή οικοδομικών αδειών (για επισκευή η ανοικοδόμηση) βάσει της παραγράφου 7 του άρθρου 6 του 4067/2012, την οποία προτίθεται το ΥΠΕΝ να εκδώσει εφόσον προχωρήσει άμεσα η διαδικασία του ΕΠΣ, σκοπεύει στο να προφυλάξει:*

- *το φυσικό περιβάλλον από ανθρωπογενείς παρεμβάσεις ασύμβατες με τον χαρακτήρα της περιοχής*
- *το δομημένο περιβάλλον δεδομένων των πολλών αλλαγών που επέφερε ο "ΙΑΝΟΣ" στην συγκεκριμένη περιοχή και στα υδρολογικά και γεωλογικά χαρακτηριστικά της περιοχής.*

Σχετικά με το δομημένο περιβάλλον αξίζει να σημειωθεί πως στο πλαίσιο του ΕΠΣ εκτός από την πολεοδομική μελέτη διενεργείται γεωλογική και υδραυλική μελέτη (άρθρο 7 παράγραφος 7 του 4447/2016 όπως έχει τροποποιηθεί) που σκοπό έχουν να διασφαλίσουν τις περιοχές που είναι ασφαλείς για πολεοδόμηση και στην συγκεκριμένη περίπτωση και για επισκευή κατοικιών ή άλλων κτιρίων. Ο "ΙΑΝΟΣ" προκάλεσε εκτός από εκτενείς καταστροφές, αλλαγές στη γεωμορφολογία της περιοχής με αποτέλεσμα να μην είναι ασφαλές να "περιγραφούν" οι περιοχές που επιτρέπεται η δόμηση καθώς και οι όροι και οι περιορισμοί αυτής.

Οι υφιστάμενες περιοχές αυτές και οι όροι δόμησης προκύπτουν από πρότερο πολεοδομικό σχεδιασμό που λάμβανε υπόψη το προηγούμενα χαρακτηριστικά της περιοχής που έχουν πλέον αλλάξει.

Δεδομένων των ανωτέρω, ζητείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 32, περίπτωση γ της παρ. 2, του Ν. 4412/2016 ενόψει της οποίας θα εκδοθεί και η αναστολή οικοδομικών αδειών».

Επί του ισχυρισμού της αναθέτουσας αρχής περί συσχέτισης της ανάθεσης της αιτούμενης σύμβασης σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. γ της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, επισημαίνονται τα εξής: Σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 6 του 4067/2012 «Νέος Οικοδομικός Κανονισμός» (ΦΕΚ Α' 79/2012), «με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ή του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να αναστέλλεται για χρονικό διάστημα έως δύο (2) έτη, σε οικισμούς ή τμήματά τους, σε περιοχές εκτός οικισμών ή σε μεμονωμένα ακίνητα εντός ή εκτός οικισμών, η έκδοση Αδειών Δόμησης, κάθε εργασία ανέγερσης νέων κτιρίων, κατεδάφισης, προσθήκης, αλλαγής εξωτερικής εμφάνισης υφισταμένων κτιρίων και διαμόρφωσης των κοινόχρηστων χώρων, ή να επιβάλλονται όροι για την εκτέλεση των εργασιών αυτών με σκοπό τη σύνταξη πολεοδομικής μελέτης ή και ειδικού κανονισμού δόμησης για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η αναστολή μπορεί να παραταθεί για ένα (1) ακόμα έτος, εφόσον οι σχετικές μελέτες έχουν προσοδεύσει σημαντικά και προκύπτει αυτό τεκμηριωμένα». Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η απόφαση του αρμόδιου Υπουργού περί αναστολής των οικοδομικών αδειών μπορεί να ληφθεί σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο στο πλαίσιο της σύνταξης μιας πολεοδομικής μελέτης, ήτοι και προγενέστερα της ανάθεσης της εν λόγω μελέτης, κι ως εκ τούτου δε σχετίζεται με την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016.

Κατά τα λοιπά, εκ των ανωτέρω διαλαμβανόμενων προκύπτει ότι η ανάγκη αντιμετώπισης των συνεπειών των καταστροφών που προκάλεσαν τα έντονα καιρικά φαινόμενα της 18ης και 19ης Σεπτεμβρίου 2020 στην περιοχή της Δημοτικής Ενότητας Μενελαΐδας του Δήμου Σοφάδων συνεχίζει να υφίσταται, όπως αποδεικνύεται από την ήδη παραταθείσα απόφαση για την κήρυξη της περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας προκειμένου να ολοκληρωθεί το έργο της διαχείρισης των ως άνω συνεπειών, στο πλαίσιο της οποίας θα μπορούσε να εμπίπτει η επικαλούμενη από την αναθέτουσα αρχή πολεοδομική οργάνωση και ανάταξη του πληγέντος περιβάλλοντος της περιοχής.

Στο σημείο αυτό, ωστόσο, τίθεται το ερώτημα εάν η ως άνω ανάγκη δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες, ανοικτές ή κλειστές, έστω με συντετμημένες προθεσμίες (βλ. άρθρο 27 παρ. 3 ή 28 παρ. 3 του ν. 4412/2016) και επ' αυτού επισημαίνονται τα εξής:

Η αναθέτουσα αρχή με το υπό εξέταση αίτημά της ισχυρίζεται ότι «το Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο για τη Δημοτική Ενότητα Μενελαΐδας του Δήμου Σοφάδων, πρέπει να ανατεθεί και να ολοκληρωθεί το αργότερο έως 6 μήνες από την συμβασιολογία», χωρίς ωστόσο να αιτιολογεί την κρίση της αυτή. Ως εκ τούτου, δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου για ποιο λόγο η αναθέτουσα αρχή δεν κάνει χρήση της δυνατότητας χρήσης της συντετμημένης προθεσμίας των άρθρων 27 παρ. 3 ή 28 παρ. 3 του 4412/2016.

Συναφώς επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 46 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, η οποία αφορά τη διάταξη 27 παρ. 3 της εν λόγω Οδηγίας, όπως αυτή ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με την ταυτάριθμη διάταξη του ν. 4412/2016, «Θα πρέπει να επιτρέπεται στις αναθέτουσες αρχές να συντομεύουν ορισμένες προθεσμίες που ισχύουν για τις ανοικτές και κλειστές διαδικασίες και για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση, εάν οι προθεσμίες αυτές δεν θα ήταν εφικτό να τηρηθούν λόγω επείγουσας ανάγκης, η οποία πρέπει να αιτιολογείται δεόντως από τις αναθέτουσες αρχές. Θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ότι δεν είναι απαραίτητο να πρόκειται για κατεπείγουσα ανάγκη οφειλομένη σε γεγονότα τα οποία η αναθέτουσα αρχή δεν θα μπορούσε να προβλέψει και για τα οποία δεν ευθύνεται».

Προκύπτει, κατά συνέπεια, ότι οι όροι και οι προϋποθέσεις εφαρμογής της εν λόγω διάταξης παρέχουν στις αναθέτουσες αρχές ευελιξία τηρώντας ταυτοχρόνως τα εχέγγυα μιας διαφανούς διαγωνιστικής διαδικασίας. Συνεπώς, σε περιπτώσεις που υφίσταται επείγουσα κατάσταση, η οποία καθιστά αδύνατη την τήρηση των

ελάχιστων προθεσμιών για τις ανοικτές και κλειστές διαδικασίες θα πρέπει να προκρίνεται η χρήση της εν λόγω διάταξης έναντι της εξαιρετικής διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, οι προϋποθέσεις εφαρμογής της οποίας ερμηνεύονται *stricto sensu*, και σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να συντρέχει ύπαρξη κατεπείγουσας κατάστασης η οποία έχει ως συνέπεια να είναι αδύνατο να τηρηθούν ακόμα και οι πολύ σύντομες προθεσμίες της ως άνω διάταξης, ήτοι της επισπευσμένης ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας¹.

Κατόπιν των ανωτέρω, δεν προκύπτει επαρκώς η τεκμηρίωση περί του ότι για την ανάθεση της υπό κρίση σύμβασης δεν είναι δυνατή, υπό την προϋπόθεση της δέουσας τεκμηρίωσης της επείγουσας κατάστασης, η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές διαδικασίες με τη χρήση της συντετμημένης προθεσμίας παραλαβής προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής της παρ. 3 του άρθρου 27 ή της παρ. 7 του άρθρου 28 του ν. 4412/2016 αντίστοιχα, διαδικασίες οι οποίες είναι πιθανό, υπό συνθήκες ανταγωνισμού και διαφάνειας, να προσελκύσουν μεγαλύτερο αριθμό ενδιαφερομένων καθώς και το προσδοκώμενο αποτέλεσμα.

Συνεπώς, εκ των ανωτέρω διαλαμβανομένων, προκύπτει ότι δεν πληρούται η υπό εξέταση προϋπόθεση εφαρμογής της εξαιρετικής διαδικασίας της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, ήτοι της ύπαρξης κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες και για το λόγο αυτό η Αρχή κρίνει ότι παρέλκει η εξέταση συνδρομής των λοιπών προϋποθέσεων εφαρμογής της εν λόγω διάταξης.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. **ομόφωνα** αποφασίζει:

Τη μη παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατ' άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ' υποπερ. (δδ) του ν. 4013/2011, για την προσφυγή του σε διαδικασία διαπραγμάτευσης κατ' άρθρο 32 παρ. 2, περ. γ' του ν. 4412/2016 για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης μελέτης με τίτλο: «*Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δημοτικών Ενοτήτων Μενελαΐδας του Δήμου Σοφάδων*» εκτιμώμενης αξίας 440.026,66€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, λόγω μη συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 26 Μαΐου 2021

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης

¹ (βλ. σχετικά και Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις σε σχέση με την τρέχουσα κρίση του ασύλου COM (2015) 454 final, με βάση την οποία οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει, πρώτον, να εξετάζουν κάθε δυνατότητα σύντηξης των προθεσμιών με τη χρήση επισπευσμένης διαδικασίας και αν οι λύσεις αυτές δεν επιτρέπουν επαρκώς ταχεία παροχή στέγης, προμηθειών και υπηρεσιών, μπορεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο χρήσης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση).